

Portal Województwa Lubuskiego

Serbołużyckie malarstwo Jana Bucka zawędrowało do Zielonej Góry

Kategoria - Współpraca zagraniczna

Data publikacji -2 lutego 2024 godz. 11:33

W piątek, 2 lutego 2024 r. w Muzeum Ziemi Lubuskiej odbyło się międzynarodowe sympozjum badawcze w ramach projektu „Hommage à Jan Buck” przybliżające malarstwo serbołużyckiego artysty Jana Bucka.

Wydarzenie zorganizowało Muzeum Ziemi Lubuskiej i Instytut Sztuk Wizualnych

Uniwersytetu Zielonogórskiego, a partnerem jest Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Muzeum Serbołużyckie w Budziszynie (Bautzen) oraz Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze. Wziął w nim udział **członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak**.

- Z wielką przyjemnością przyjąłem zaproszenie na tę uroczystość - mówił **T. Jędrzejczak**. - Ważna jest współpraca polsko-niemiecka, przygraniczna współpraca z Saksonią i Brandenburgią. W ostatnich 8 latach nasze województwo zintensyfikowało współpracę z naszymi partnerami. Cieszę się, że ta wystawa doszła do skutku, tutaj w Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze. Wpisuje się ona w nową politykę polskiego rządu, w nową politykę zagraniczną, o której niedawno mówił w Berlinie minister Radosław Sikorski. Chcę podkreślić, że jednym z elementów tej współpracy jest kultura, sztuka, a szczególnie realizowana i dyskutowana przez naszych naukowców z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dziękuję organizatorom, kuratorce wystawy, dyrektorowi muzeum i wszystkim tym, którzy przyczynili się do tego, że do tej wystawy doszło. Życzę udanego spotkania i owocnych rozmów - mówił **członek zarządu Tadeusz Jędrzejczak**.

Gości powitał **dyrektor Muzeum Ziemi Lubuskiej Leszek Kania**. Podkreślił, że symposium zorganizowano z okazji 100. urodzin Jana Bucka - najwybitniejszego artysty serbołużyckiego. Jego malarstwo jest podkreśleniem tożsamości Serbołużyczan - nacji, która zamieszkuje Brandenburgię i Saksonię, a dawniej także teren dzisiejszego województwa lubuskiego i dolnośląskiego.

- Ten projekt, który będziemy dziś państwu prezentować, jest realizowany od 2022 r., kiedy minęła 100. rocznica urodzin najwybitniejszego serbołużyckiego malarza Jana Bucka. Żył długo, odszedł w 2019 r. i chcąc upamiętnić tę wybitną postać, zorganizowano ten transgraniczny projekt. Nie było to łatwe przedsięwzięcie logistyczne - jest zima, obawialiśmy się o to, by bezpiecznie dowieźć obrazy. Wszystko się udało, dzieła Jana Bucka są bezpieczne u nas. Nad całością zadania czuwała dr Lidia Głuchowska z Instytutu Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego - mówił dyrektor muzeum.

Dowód na polsko-niemiecką współpracę na gruncie nauki i sztuki

W imieniu rektora UZ, prof. Wojciecha Strzyżewskiego, głos zabrała **prof. dr hab. inż. Justyna Patalas-Maliszewska - prorektor ds. współpracy z gospodarką**. - Jest mi niezmiernie miło i czuję się zaszczycona, że Uniwersytet Zielonogórski bardzo aktywnie uczestniczy w promowaniu współpracy polsko-niemieckiej na różnych płaszczyznach, a dziś na płaszczyźnie artystycznej. To wydarzenie pomaga zrozumieć, że my współdziałamy razem, że artyści, którzy tworzą, wnoszą bardzo dobre elementy i efekty do współpracy dydaktycznej, artystycznej jak i na innych płaszczyznach. Współpraca polsko-niemiecka intensyfikuje się. Jako środowisko naukowe bardzo intensywnie działamy w tym obszarze. Składam podziękowania na ręce pani doktor z Instytutu Sztuk Wizualnych, która koordynowała cały projekt, za ten wkład. Życzę udanych spotkań i rozmów oraz żeby ta współpraca się dalej rozwijała, żebyśmy mogli działać wspólnie i powodować, że będziemy widoczni jako Lubuskie, Brandenburgia, Saksonia, że transgranicznie działamy i mamy wspólne języki porozumiewania się na wielu

płaszczyznach – mówiła prorektor ds. współpracy z gospodarką.

Podczas otwarcia sympozjum odczytano również list **dyrektor Biura Saksonii we Wrocławiu Anny Leniart**: – *Dziś w Zielonej Górze oprócz kwestii polsko-serbołużyczko-niemieckich relacji artystycznych, wyakcentowane zostaną zagadnienia dotyczące historii i geografii politycznej terenów Dolnych i Górnych Wschodnich Łużyc, które po 1945 roku stały się częścią Polski. Kultura materialna tych terenów to wspólne dziedzictwo kulturowe* – wybrzmiał fragment listu.

Rozwinęła się współpraca, kontakty i przyjaźnie

Na rozpoczęciu wydarzenia gościli również **pełnomocniczka ds. Serbołużyczan Miasta Chociebuż Anna Kosacojc-Koselowa (Kossatz-Kosel)** i **dyrektorka Muzeum Serbołużyckiego w Budziszynie Christina Boguszowa (Bogusz)**.

– Muzeum Serbołużyckie w Budziszynie jako pierwsze zainicjowało ten projekt, ponieważ posiada najobszerniejszą kolekcję prac Jana Bucka. Odzwierciedla ona wszystkie okresy rozwoju jego twórczości. Ponieważ wcześniej nie istniał obszerny katalog poświęcony życiu i twórczości artysty, należało to nadrobić. Bogato ilustrowana publikacja ukazała się w październiku 2022 r. z okazji rozpoczęcia cyklu wystaw w Muzeum Serbołużyckim w Budziszynie (Bautzen). Wielu partnerów przyczyniło się do sukcesu tego wielkiego międzynarodowego projektu i chciałabym skorzystać z okazji, aby im wszystkim podziękować. My, Serbołużyczanie – a ja ich tutaj reprezentuję – zyskałiśmy naprawdę wiele. Znaleźliśmy nowych partnerów – a istniejące kontakty i przyjaźnie zostały pogłębione. Mam nadzieję, że dzisiejsze wydarzenie przyniesie nowe impulsy i wzbogacającą wymianę wiedzy w duchu sztuki i nauki – mówiła Christina Boguszowa (Bogusz).

Anna Kosacojc-Koselowa (Kossatz-Kosel) zwróciła uwagę na wieloletnie związki Zielonej Góry i Chociebuża (Cottbus) na Łużycach. Partnerstwo łączy te miasta od 1975 roku. – Doskonale wpisuje się w nie nasz wspólny projekt – stwierdziła pełnomocniczka ds. Serbołużyczan. – Jako Serbołużyczanka i Wendyjka jestem dumna, że dzisiejszym wydarzeniem wspólnie uhonorujemy Jana Bucka, jednego z najważniejszych artystów serbołużyckich i wendyjskich. Twórczość Jana Bucka i jego droga życiowa są wyrazem nawiązywania i rozwijania osobistych kontaktów oraz wpływów artystycznych między środowiskiem serbołużyczko-wendyjskim, polskim i niemieckim. Bez artystycznego wykształcenia Jana Bucka w Polsce, wieloaspektowy rozwój jego twórczości byłby nie do pomyślenia. Wszyscy możemy być dumni, że oprócz premierów Brandenburgii i Saksonii, Marszałka Województwa Dolnośląskiego i Marszałka Województwa Lubuskiego, a także pana Martina Kremera – konsula generalnego Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu, także pan prof. Wojciech Strzyżewski – rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego należy do tych, którzy objęli patronat nad przedsięwzięciem. Życzę wszelkiej pomyślności i wielu inspiracji dla dalszego rozwoju serbołużyczko-wendyjsko-polsko-niemieckiego sąsiedztwa.

Projekt, który otwiera Łużyce na Europę i świat

Wydarzenie w Muzeum Ziemi Lubuskiej to część projektu naukowo-wystawienniczego „Hommage à Jan Buck” realizowanego po obu stronach Odry i

Nysy Łużyckiej. Kieruje nim dr Lidia Głuchowska z Instytutu Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego. Do tej pory prace Jana Bucka wraz z dziełami innych artystów z Polski i Niemiec miały okazję gościć w Chociebużu (Cottbus) i we Wrocławiu. W ramach projektu zorganizowano też konferencje naukowe w Budziszynie, Chociebużu i Wrocławiu. Realizacja tej inicjatywy potrwa do 2025 roku. Zakończy się w Złym Komorowie (Senftenbergu) i będzie podsumowana wydawnictwami oraz filmami.

- Gdy inicjowałam ten projekt, oczywiste były dla mnie dwie kwestie: języki serbołużyckie jako zachodniosłowiańskie, można zrozumieć bez tłumaczenia, a część Lubuskiego, choć nie Zielona Góra, podobnie jak część województwa dolnośląskiego, to Łużyce. Zaskoczyło mnie, że nie wszyscy w Zielonej Górze i z okolic wiedzą, że mieszkają na Łużycach albo tuż obok nich. Zdumiało mnie to tym bardziej, że w Zielonej Górze kultywuje się mit założycielski tutejszej sceny artystycznej - tradycję sympozjów „Złotego Grona”, którego współtwórcy - nestorzy zielonogórskich instytucji artystycznych - byli przecież przyjaciółmi Jana Bucka i wraz z nim uczestniczyli w plenerach na Łużycach. Jan Buck był w pewnym sensie artystą awangardowym. Przełamał bowiem lokalne status quo i wskazał sztuce serbołużyckiej drogę do nowej artystycznej Paneuropy i świata - tłumaczy **dr Lidia Głuchowska, kierowniczka projektu „Hommage à Jan Buck”**.

Zielona Góra jest kolejnym miejscem, w którym są prezentowane dzieła Jana Bucka. **W Muzeum Ziemi Lubuskiej otwarto podwójny wernisaż wystaw „Wszystko jest pejzażem. Serbołużycki malarz Jan Buck” oraz „Hommage à Jan Buck (IV): WSZĘDZIE - NIGDZIE - DOM”**, na który składa się prezentacja prac serbołużyckiego malarza oraz współczesnych artystów związanych z Instytutem Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego. **Wystawy odbywają się pod patronatem honorowym Marszałka Województwa Lubuskiego Marcina Jabłońskiego.**

Ekspozycje będą dostępne w Muzeum Ziemi Lubuskiej do 5 maja 2024 r.